

Evaluatie NPO Regio in 2021

Hilversum, april 2022

nederlandse
publieke
omroep

Regionale
Publieke
Omroep

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding
2. Aanbod
 - 2.1. NOS Journaal Regio
 - 2.2. NoordZuidOostWest
3. Samenwerking
 - 3.1. NOS Journaal Regio
 - 3.2. NoordZuidOostWest
4. Bereik en waardering
5. Financiering
6. Vervolgstappen
7. Conclusie

1. Inleiding

Het zaadje voor een regioblok werd geplant in de visiebrief van minister Slob van 14 juni 2019. De uitvoering van de visiebrief onderstreept het belang van onafhankelijke journalistiek en een kwalitatief goed media-aanbod op zowel landelijk als regionaal niveau. NPO en RPO erkennen dat belang, alsmede het feit dat juist op het regionale niveau de journalistiek in bepaalde gebieden onder druk staat. Het is de wens van het kabinet om aanbod met een regionaal karakter meer aandacht te geven binnen de programmering van de NPO.

Het in de visiebrief beschreven voornemen om het derde net om te vormen tot een kanaal met een overwegend regionaal karakter is in samenspraak met landelijke en regionale omroepen gewijzigd in een plan om te komen tot een regionaal blok op werkdagen in de vooravond van 18.00 uur tot 20.00 uur op NPO 2. Dit plan is in 2020 uitgewerkt waarna NPO Regio op 4 januari 2021 van start is gegaan. Dit regionaal blok begint elke werkdag met het NOS Journaal Regio, gevolgd door NoordZuidOostWest, het samenwerkingsprogramma van regionale omroepen en Omroep MAX dat het publiek een blik biedt op Nederland in zijn eenheid en verscheidenheid. Aansluitend volgen de al langer bestaande regionaal georiënteerde programma's op NPO 2, BinnensteBuiten (KRONCRV) en Typisch (EO, BNNVARA). Daarmee is een sterk regioblok in de programmering ontstaan waarvan het marktaandeel van het tijdvak NPO2 18-20 uur in 2021 gemiddeld uitkwam op 8,1 procent (2020 7,1 procent).

In deze evaluatie gaan we met name in op de titels in NPO Regio waarin de samenwerking tussen regionale omroepen en landelijke omroepen gestalte heeft gekregen.

2. Aanbod

2.1. NOS Journaal Regio

Na het zes uur Journaal op NPO2 is op werkdagen het NOS Journaal Regio te zien. Het is een dagelijks nieuwsprogramma van de regionale omroepen dat in samenwerking met de NOS het nieuws van de regionale omroepen toont, dat voor heel Nederland relevant is. Het laat iedere dag nieuwsverhalen zien met impact en een herkenbaarheid die recht doet aan de beleving in de regio. NOS Journaal Regio heeft urgentie, verdiept landelijke nieuws, is regionaal aanwezig en kijkt vooruit.

Vooraf waren er vragen over eventuele doublures tussen het NOS Journaal van 18.00 uur en het NOS Journaal Regio, maar in de praktijk komt dit nauwelijks voor. Soms wordt een onderwerp in beide programma's behandeld, maar dan altijd op andere, onderling afgestemde, wijze en met een doorverwijzing. Het reguliere NOS Journaal en het NOS Journaal Regio zijn daarmee nadrukkelijk aanvullend op elkaar.

De stelregel is dat het nieuws voor het NOS Journaal Regio altijd een sterke regionale component moet hebben. Bij voorkeur zegt het nieuws écht iets over een streek of gebied, of laat het zien dat een onderwerp de inwoners raakt of bezighoudt.

Live-gesprekken zijn een belangrijk onderdeel van het NOS Journaal Regio. De kwaliteit van de bijdrages uit de regio is over het algemeen genomen goed. Verslaggevers blijken in staat te zijn om

kort en bondig uit te leggen wat er in hun regio speelt en welk effect dat op de bevolking heeft. In totaal is 244 keer een verslaggever vanuit de regio in beeld geweest in het NOS Journaal Regio. De verslaggevers kwamen uit het gehele land.

In onderstaande tabel wordt het aantal live-gesprekken per Regionale Omroep weergegeven:

Omroep	Aantal x Live
Omrop Fryslân	20
RTV Noord	13
RTV Drenthe	17
RTV Oost	25
Omroep Gelderland	35
Omroep Flevoland	7
NH Nieuws	12
Rijnmond	10
Omroep West	17
Omroep Zeeland	15
RTV Utrecht	24
Omroep Brabant	24
L1	25

Het NOS Journaal Regio wordt uitgezonden vanuit een studio van het NOS Journaal. Het is een extra belasting van regie en technisch personeel maar in de praktijk leidt dat niet tot problemen.

Per 1 januari 2022 is het bulletin verlengd van 7 naar 9 minuten. Dat was een wens van Bureau Regio om meer ruimte te kunnen maken voor verdieping. Dit moet vooral naar voren komen in de live-gesprekken en vaker wat langere reportages.

2.2. NoordZuidOostWest

Sinds 4 januari 2021 verzorgt Omroep MAX samen met dertien regionale omroepen onder de titel NoordZuidOostWest (NZOW) een regioprogramma op NPO2. Het programma brengt de mooiste documentaires, achtergrondprogramma's en persoonlijke verhalen van de regionale omroepen. Het voert de kijkers langs het historische Zeeland, de grenzen van Brabant tot aan de heidelandschappen van Drenthe en verder. Het biedt een aanbod waarin diverse mensen zich gehoord en gezien kunnen voelen. Dan gaat het zowel om Afgaanse migranten in Limburg, oud-werknemers van een Utrechtse staalfabriek, het leven van voormalige daklozen als initiatiefnemers die zich inzetten om mensen met kleine inkomens te helpen.

Naast de reguliere uitzending om 18.20 uur op NPO2, wordt het programma overdag herhaald en is het programma ook te zien op BVN. Het afgelopen jaar zijn er programma's uitgezonden van 13 regionale Omroepen. In 2021 zijn 225 uitzendingen geprogrammeerd. De programma's zijn waar nodig passend gemaakt voor het tijdslot op NPO2.

Voor de programmering is geput uit een rijk gevulde schatkamer van de Regionale Omroep met programma's die een aanvulling zijn op het bestaande aanbod op NPO2. Veel omroepen en makers waarderen het feit dat hun programma's via een landelijk kanaal worden uitgezonden.

Omroep	Aantal productionele bijdragen
Omrop Fryslân	1
RTV Noord	-
RTV Drenthe	2
RTV Oost	3
Omroep Gelderland	9
Omroep Flevoland	7
NH Media	4
Rijnmond	2
Omroep West	6
Omroep Zeeland	5
RTV Utrecht	6
Omroep Brabant	3
L1	5

3. Samenwerking

De samenwerking is in 2021 uitstekend verlopen, zowel tussen Bureau Regio en de regionale omroepen en NOS, als tussen de regionale omroepen, NPO en Omroep MAX. Er wordt actief meegedacht door de verschillende redacties als het gaat om uitwisseling van beelden en het beschikbaar stellen van verslaggevers voor de live bijdrage. Ook worden er door omroepen steeds pro-actiever onderwerpen aangeboden.

3.1 NOS Journaal Regio

Voor wat betreft nieuws en journaal is er een belangrijke rol weggelegd voor Bureau Regio. Dit is het samenwerkingsverband tussen de 13 regionale omroepen en de NOS. De redactie werkt namens de regionale omroepen op de NOS-nieuwsvloer in Hilversum. Bureau Regio zorgt voor het uitwisselen van onderwerpen en content (audio, video en online) tussen deze publieke omroepen. Op deze manier wordt het regionale nieuws verspreid in de programma's en kanalen van de NOS en wordt landelijk nieuws met regionale relevantie gebruikt door de regionale omroepen.

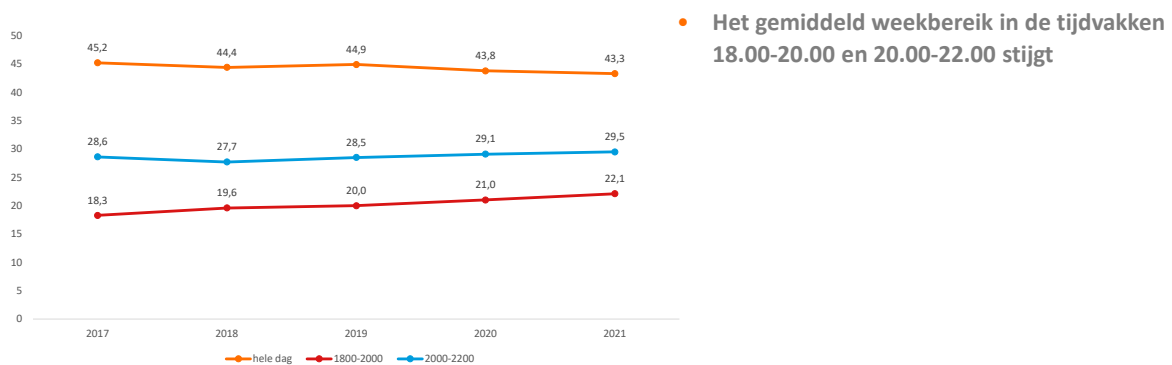
3.2 NoordZuidOostWest

Voor de selectie van de programma's overlegt de eindredacteur van MAX met een afvaardiging van de hoofdredacties van Omroep Zeeland, RTV Oost en Omroep Brabant. Omroepen dragen zelf

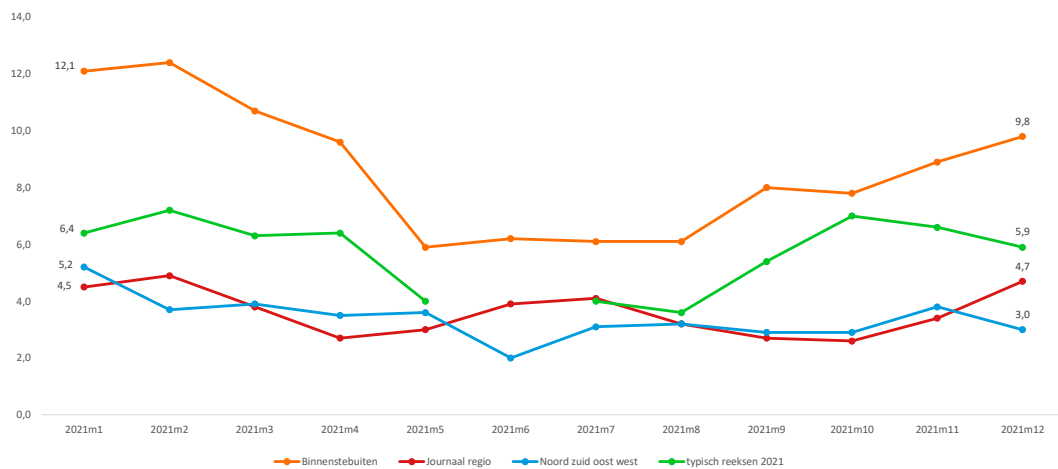
suggesties aan voor de programmering en de eindredacteur kijkt ook naar het aanbod. Onder de afspraak vallen ook programma's die door externe producenten zijn gemaakt.

4. Bereik en waardering

Sinds de introductie van het Regioblok in januari 2021 is het gemiddeld weekbereik van NPO 2 in het tijdvak 18.00-20.00 gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Het Regioblok maakte daarmee een voortvarende start in aanmerking genomen dat dit tijdvak op NPO 2 doorgaans een beperkt bereik kende.

Het gemiddelde weekbereik van de titels in het Regioblok daalde wat richting de zomer – wat doorgaans voor meer aanbod geldt - maar trok daarna weer aan. Bij NOS Journaal Regio was het weekbereik aan het einde van het jaar weer (bijna) op hetzelfde niveau als aan het begin van het jaar.

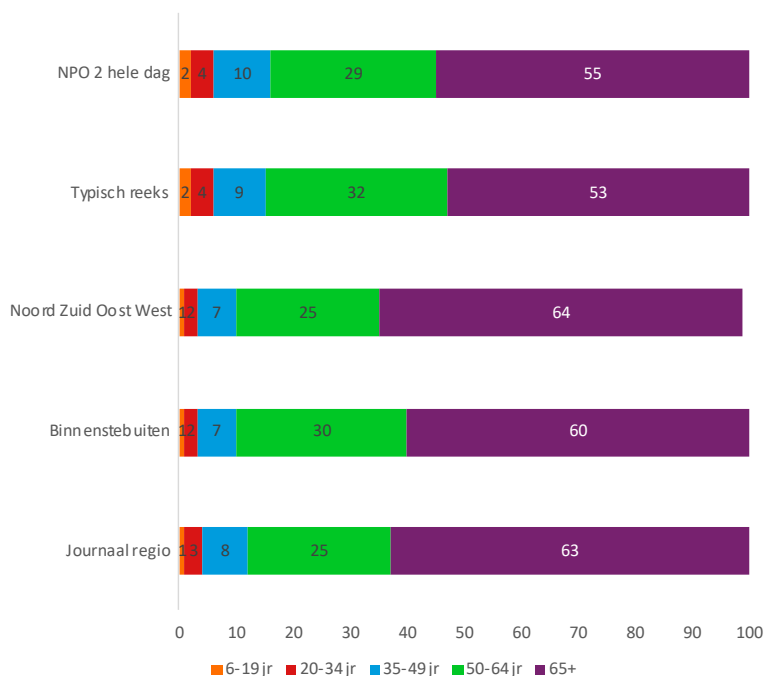

NOS Journaal Regio trok in 2021 gemiddeld 223.000 aantal kijkers. Het marktaandeel bedroeg 7,0 procent in 2021. Het programma trekt relatief meer kijkers uit de 'regio', vooral uit Oost-Nederland (Overijssel, Gelderland). Hier lag het marktaandeel op 8,5%. Het gemiddelde waarderingscijfer was 7,6. 37% van de 6+ bevolking heeft minstens 5 minuten gekeken naar het NOS Journaal Regio in het afgelopen jaar. Ofwel: 37% van alle Nederlanders is enigszins bereikt met dit programma.

Naar NZOW keken in 2021 gemiddeld 174.000 kijkers, met een marktaandeel van 5,2%. Net als voor NOS Journaal regio geldt ook voor NZOW dat het programma relatief meer kijkers uit Oost Nederland trok. Het marktaandeel onder deze groep bedraagt 7,1%. In het zuiden is het aandeel iets lager dan gemiddeld (4,9%), en vooral in de drie grote steden blijft het marktaandeel wat achter (3,2%). De gemiddelde waardering was 7,7. Het bereik (minimaal 5 minuten achtereenvolgens gekeken) bedraagt over het hele jaar 35,1%.

De titels in het Regioblok hebben een wat ouder kijkersprofiel. Dat geldt zeker voor NOS Journaal Regio met een gemiddelde leeftijd van 63 - en NZOW 64 jaar.

Leeftijdprofiel (%)

5. Financiering

Mede omdat er vooraf geen extra programmabudget in de begrotingen van NPO en RPO over 2021 kon worden vrijgemaakt, bestond de invulling van NoordZuidOostWest grotendeels uit al eerder bij de regionale omroepen geplaatste content. Met de Regionale Omroepen is daarbij door Omroep MAX de afspraak gemaakt dat producties (ook gemaakt door externe producenten) kosteloos beschikbaar worden gesteld. Omgekeerd kunnen omroepen ook kosteloos interne producties van Omroep MAX uitzenden.

Voor 2022 is door de NPO extra budget (zo'n € 600k) vrijgemaakt voor door de regionale omroepen te produceren nieuwe content.

Hieronder is het totale kostenoverzicht in 2021 opgenomen, waarbij het Regiojournaal en de eindredactie door MAX tot de vaste kosten moeten worden gerekend.

Totale kosten in 2021: € 1.840.664,-, bestaande uit (afgerond):

- NOS Journaal Regio: € 1,1M (basisvoorziening nieuws)

- NoordZuidOostWest coördinatie en eindredactie Omroep MAX: € 153,4k OCW (netbudget NPO2)
- Losse producties landelijke omroepen: € 586k (netbudget en eigen bijdrage)

6. Vervolgstappen

Het NOS Journaal Regio zal vanaf januari 2022 2 minuten langer worden. Dat biedt goede kansen om, indachtig de visiebrief van minister Slob waarmee het allemaal begon, nog meer verdieping te geven en aandacht te besteden aan aanbod met een regionaal karakter. De daarnaast door de NPO extra vrijgemaakte financiering van zo'n € 600k voor 2022 betekent een belangrijke versterking van het aanbod met uniek nieuw regionaal materiaal. Vanaf 2022 is het programma Typisch binnen NPO regio komen te vervallen, is NZOW uitgebreid en is RegioNed erbij gekomen. Vanaf april 2022 start onder de titel 'Expeditie Nederland' een nieuw programma van Omroep MAX dat gemaakt wordt door 13 verslaggevers van verschillende regionale omroepen en verslaggevers van het Caribisch Netwerk.

Later dit jaar zal de regionale content ook worden toegevoegd aan NPO Start.

De al langer lopende journalistieke samenwerking tussen de NOS en de RPO krijgt verder gestalte via de door beide partijen opgestelde journalistieke alliantie, die in april 2022 zal worden gelanceerd.

7. Conclusie

We zien dat het publiek het nieuwe regioblok NPO Regio waardeert. Programma's en onderwerpen met een regionale signatuur worden geconcentreerd aangeboden en zijn gemakkelijker (terug) te vinden. De samenwerking tussen NPO en RPO heeft in 2021 ook veel opgeleverd. Er is een vliegende start gemaakt, niet in de laatste plaats door het grote enthousiasme waarmee de betrokken partijen de samenwerking zijn aangegaan. Bovendien neemt de kwaliteit door de krachtenbundeling verder toe. NPO en RPO blijven zich in 2022 inzetten om de samenwerking te verdiepen en succesvol te vervolgen.

Bijlage

Ten behoeve van NPO Regio is een bestuurlijke Kerngroep ingericht bestaande uit:

- Gijs van Beuzekom (Netcoördinator NPO 2)
- Paul Doop (Raad van Bestuur NPO)
- Carmen Fernald (Commissioner editor NZOW/Omroep MAX)
- Guus van Kleef (Directeur Omroep Gelderland)
- Henk Lemckert (Directeur Omroep West)
- Anne-Lieke Mol (Hoofd Strategie en Beleid NPO)
- Jan Müller (Directeur-bestuurder RPO)
- Jan Slagter (Directeur Omroep MAX)
- Gerard Timmer (Directeur NOS)